

בס"ד

סגן ראש הממשלה
ושר הפנים

ח' בחשון התש"ע
26 באוקטובר 2009
שר. 2009-6516

לכבוד
ח"כ דוד אזולאי

יושב ראש ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת

שלום רב,

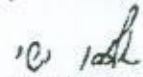
הנדון: קיום התייעצות להקדמת מועד בחירות בהתאם לסעיף 146(ב) לפקודת העיריות - עיריית ערד

לאחר קבלת חוות דעת גורמי המקצוע במשרדי ובחינת הנושא, בכוונתי לשקול עשיית שימוש בסמכותי על פי סעיף 146 (ב) לפקודת העיריות ולהקדים את המועד לסיום כהונתן של הועדה הממונה בעיריית ערד, למועד סמוך האפשרי לעריכת בחירות על פי חוק.

לפיכך וטרם קבלת החלטתי ובהתאם להוראת סעיף 146 (ב) לפקודת העיריות, אבקש להעלות את הנושא לדיון בפני ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

רצ"ב חוות דעת שהוכנה על ידי מנהל המינהל לשלטון מקומי במשרדי.

בכבוד רב,

אליהו ישי

העתק:

רו"ח מימון גבריאל, מנכ"ל משרד הפנים
מר רני פינצי, מנהל המינהל לשלטון מקומי

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי

ב' בחשון התש"ע
20 באוקטובר 2009
שמ. 2009-8610

לכבוד
רו"ח גבריאל מימון - המנהל הכללי

שלום רב,

הנדון: עיריית ערד - מועד הבחירות

1. סקירה כללית טרום פיזור הנהלת הרשות :

א. ביולי 2007 קיבל שר הפנים את המלצת הדרג המקצועי במשרד הפנים לסיים את תפקידו של ראש עיריית ערד וזאת לאחר שתקציב העירייה לשנת 2007 לא אושר וזאת בהתאם להוראות סעיף 206 לפקודת העיריות הקובע כי על עירייה לאשר את תקציבה השנתי עד לתום שלושה חודשים מיום אישור תקציב המדינה. בהתאם להוראות הסעיף האמור נקבע כי ברשות מקומית שלא אישרה בזמן הקבוע בחוק את התקציב, תסתיים כהונת המועצה ועל שר הפנים לשקול האם להעביר מתפקידו גם את ראש עירייה או להשאירו בכהונתו. בהתאם להחלטתו, תמונה ועדה ממונה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה או תפקידי המועצה בלבד.

ב. לאחר קבלת נתוני הרשות, חוות דעת המחוז והמינהל לשלטון מקומי ושימוע שנערך בלשכת המנכ"ל דאז הוחלט כי גם לראש עיריית ערד חלק משמעותי באי אישור התקציב ועל כן הוחלט על סיום כהונתו.

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי

2. מצב הרשות לאחר פיזור המועצה וראש העירייה –

כאמור במהלך שנת 2007 החליט שר הפנים דאז על פיזור הרשות של מועצת העירייה וראש העירייה ומינוי וועדת ממונה תחתיה. בשלב ראשון מונה ראש עירייה זמני ובחודש אוקטובר 2007 מונה מר גדעון בר לב לכהן כראש הוועדה הממונה.

עיריית ערד נכללה במסגרת תוכנית הבראה, אשר החלה בשנת 2004 והסתיימה בשנת 2006. בהתאם לדו"ח בדיקת ישום ותוכניות הבראה שנעשתה על ידי בודק תוכניות הבראה עולה כי הרשות עמדה ביעד האיזון וברוב צעדי ההתייעלות להן התחייבה בתוכנית. ערב ההחלטה – בהתאם לנתוני שנת 2006 - היו הנתונים הכספיים של העירייה כמפורט להלן:

הגירעון המצטבר כולל גרעון סופי בתב"רים של המועצה המקומית ערד עמד על סך 20,776 אלש"ח המהווה 18.4% מהיקף הכנסותיה השנתיות. שנת 2006 הסתיימה בעודף של כ- 277 אלש"ח. שיעורי הגבייה השוטפים של הרשות מהחיוב השוטף בהתעלם מהנחות בשנת 2006 עמדו על 74%.

נתונים כספיים לשנים 2006 - 2009 באלש"ח

שנה	גרעון שוטף	אחוז גרעון שוטף מההכנסות	גרעון מצטבר	אחוז גרעון מצטבר מההכנסות	אחוז גבייה שוטפת (סך חיוב לפני הנחות)	אחוז גבייה מים
2006	277	0.2%	(20,776)	18.4%	74%	92%
2007	(123)	-0.1%	(19,486)	17%	70%	93%
2008	164	0.1%	(19,322)	16.5%	76%	95%
6.2009	(1,135)	2%	(20,957)	17%	87%	87%

מדינת ישראל
 משרד הפנים
 המינהל לשלטון מקומי

מניתוח נתוני הרשות לאורך השנים עולה כי הרשות שמרה על מצבה הכספי תוך שלא חל שינוי משמעותי במצבה לעומת השנה שקדמה לפיזור הרשות. הרשות שומרת על איזון תקציבי במהלך השנים הללו וגרעון מצטבר בשיעור שעמד על סך-17% (אשר אינו מהווה עילה להיכלל במסגרת תוכניות הבראה) עומס המלוות גם הוא נותר ללא שינוי.

3. סיכום והמלצה-

בהתאם לפקודת העיריות קיימות שלוש עילות לסיום כהונתה של מועצה והעומד בראשה:

- א. בעקבות המלצות ועדת חקירה לתפקוד העיריה.
- ב. הפעלת תקנות 2, 3 ו-5 לתקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה). (שמשמען אי עמידת הרשות ביעדי תכנית ההבראה, או שיעורי גירעון גבוהים ואי עמידה בשיעורי גבול ארנונה ומים)
- ג. בעקבות אי אישור תקציב (סעיף 206 לפקודת העיריות).

כאמור העילה בעקבותיה פוזרה מועצת עיריית ערד והעומד בראשה הינה אי אישור תקציב המועצה. יצוין כי כפי שנפסק על ידי בית המשפט העליון בבג"צ 6365/08 בנישתי נ' שר הפנים, אין בכך שפיזור המועצה נעשה לפי סעיף 206 לפקודת העיריות בשל אי אישור תקציב, להביא לכך כך שמשאווון התקציב ואושר נתמצתה העילה לפיזור והגיעה עת בחירות וכדברי בית המשפט העליון "עילת סעיף 206, היא סימפטום ואיתות לחולי גדול במועצה עד כדי כך, שהמחוקק מצא לנכון לאפשר להשעות את המוסד הדמוקרטי הנבחר, ואינה מתמצה איפוא בכישלון לאישור תקציב ביום פלוני, אלא מציגה תהליך של הידרדרות". דברים אלו יש לראות על רקע העובדה כי ההחלטה על קביעת התקציב הנה החלטה מהמשמעותיות והמרכזיות ביותר הנתונות לסמכות המועצה, ובאמצעות החלטה זו

מדינת ישראל
 משרד הפנים
 המינהל לשלטון מקומי

מגשימה המועצה את ייעודה כנבחרת הציבור. המועצה נדרשת ומחויבת במסגרת הפעלת סמכותה זו להשפיע על סדרי העדיפויות של התקציב ועל המדיניות אותה היא רוצה להגשים במסגרת חלוקת התקציבים. דברים אלו, במערך היחסים שבין המועצה לראש המועצה, מקבלים משנה משמעות, לאור הסמכויות הרבות שהוענקו לראש הרשות המקומית במישור הביצועי לאחר חוק הבחירה הישירה.

בהתאם לכך ולאחר שחלפו שנתיים ממועד מינוי הועדה הממונה, נבחן הצורך וההצדקה בהמשך כהונתה של הועדה הממונה.

מבחינת התנהלותה הכספית והניהולית עולה כי ערב פיזור המועצה, התנהלה המועצה וביצעה ככלל את תכנית ההבראה שהוכנה לה. במהלך השנתיים בהם כיהנה הועדה הממונה שמרה הועדה הממונה על האיזון התקציבי והתנהלה בצורה טובה. כאשר במהלך תקופה זו אף בוצעו צעדים ניהוליים וארגוניים נוספים לצורך קידומה של הרשות המקומית כגון עדכון חוקי עזר (שמירה, חניה ושילוט) ואף שופר מצבה הכספית של הרשות באמצעות הקטנת היקף ושיעור פירעון המלוות השנתי.

לאחר בחינת התנהלותה של הרשות המקומית תחת ניהולה של הועדה הממונה ועל רקע העובדה כי הליכי הבראתה של הרשות, הן במישור הכספי והן במישור הניהולי הסתיימו ולאחר שחלפו שנתיים לכהונתה, הנני סבור כי מצבה היציב של הרשות ודרך התנהלותה על פי כללי מינהל תקין, מצביעים על כך שבשלה העת לסיים את כהונתה של הועדה הממונה ולפעול להעברת ניהולה של הרשות המקומית לידי גוף נבחר.

בפסק דין יעקב בנישתי נגד שר הפנים (בג"צ 6365/08) אשר עסק במועד הבחירות במועצה המקומית ירוחם קבע בית המשפט "כי נדרש מעקב צמוד וראוי של משרד הפנים כבמקומות אחרים שבהן ישנה מועצה ממונה, כדי לאפשר לתהליך הדמוקרטי לתפוס את מקומו במועד המתאים".

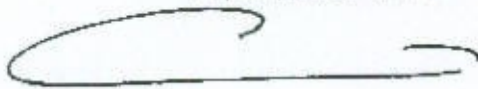
מדינת ישראל
משרד הפנים
חמינהל לשלטון מקומי

אשר על כן ועל רקע חלוף הזמן מאז מונתה הועדה הממונה ובחינת מצבה הניהולי והכספי של הרשות, דומני כי הגיע המועד המתאים להמליץ בפניך על סיום כהונת הועדה הממונה וקיום בחירות לעיריית ערד. החלטה זו בנסיבות ובמועד האמור, יש בה כדי לבצע את האיזון הנכון וליתן את המשקל הראוי לזכות היסוד לבחור ולהיבחר.

יחד עם זאת, אציע כי ימונה חשב מלווה למועצה אשר ילווה את הרשות עד לקיום בחירות ובשנה הראשונה לאחריה על מנת להבטיח את ניהולה כספי תקין גם בתקופת מעבר רגישה זו.

בכבוד רב,

רני פינצי
מנהל המינהל לשלטון מקומי

העתק:

עו"ד יהודה זמרת - היועץ המשפטי
מר אבי הלר - הממונה על מחוז דרום